

A
B
C
D
E

Handläggare: Stina Bergfalk
Tfn: 08 508 10 647

Östermalms stadsdelsnämnd

**Förbättrat stöd till dementa- svar på remiss av motion av
Anna Starbrink (fp)**

Förslag till beslut

Nämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Carina Lundberg Uudelepp
stadsdelsdirektör

Marianne Snell
programchef

ABCDE

Dnr 2005-000626 sid 2 (4)

Sammanfattning

Anna Starbrink m fl (fp) har i en motion (2004:43) framställt förslag till förbättrad omsorg om människor som drabbats av demens och yrkar att förslaget genomförs i hela staden. Förslaget innehåller följande delar; rätt till demensutredning, rätt till medicinering, rätt till rehabilitering, dagverksamhet, rätt till bra boende för dementa och individuella kvalitetsgarantier. Demens är idag en folksjukdom och den som drabbas blir lätt mycket utsatt. Demenssjuka och deras anhöriga behöver stöd och hjälp för att känna sig trygga. Motionären anser att äldreomsorgen behöver förändras så att mer makt ges den enskilde och att kvalitetsarbetet sätts i centrum.

Motionens förslag följer till stor del äldreomsorgens arbete och prioriteringar och ytterligare satsningar planeras. Ett kvalitetsprojekt som omfattar all äldreomsorg på Östermalm har startat.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom programområde Äldreomsorg.

Stadsdelsnämndens pensionärsråd behandlar ärendet 2005-10-11.

Bakgrund

Socialroteln har för yttrande från stadsdelsnämnden översänt en motion från Anna Starbrink mfl (fp) om förbättrat stöd till dementa. Demens är idag en folksjukdom och den som drabbas blir lätt mycket utsatt.

Demenssjuka och deras anhöriga behöver stöd och hjälp för att känna sig trygga. I motionen anges att de som drabbas av demens ska ges flera viktiga rättigheter: rätt till demensutredning, rätt till medicinering, rätt till rehabilitering, dagverksamhet, rätt till bra boende för dementa och individuella kvalitetsgarantier. Motionärerna anser att äldreomsorgen behöver förändras så att mer makt ges till den enskilde och att kvalitetsarbetet sätts i centrum.

Motionärerna yrkar att motionens förslag om förbättrad omsorg om människor som drabbats av demens genomförs i hela staden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Rätt till demensutredning

Demensutredning görs av landstingets läkare. Om en enskild person, som har någon form av äldreomsorg får minnesstörning är omsorgspersonalen

ABCDE

Dnr 2005-000626 sid 3 (4)

förmedlande länk till närstående, och om närstående saknas till husläkare, för att uppmärksamma att en utredning bör göras. På de särskilda boendena finns ansvarig läkare knuten till verksamheten.

Rätt till medicinering

Det är viktigt att den enskildes problematik och eventuella behov av medicinering förmedlas till ansvarig läkare. Den medicin som läkare har ordinerat kan den enskilde få hjälp med att inta vid rätt tidpunkt. Det är då alltid distriktsköterskan eller sjuksköterskan som delegerar dessa uppgifter till omvårdnadspersonalen.

Rätt till rehabilitering

Stadsdelsförvaltningen ansvarar för rehabiliteringsinsatser för personer som bor i särskilt boende. På våra särskilda boenden finns arbetsterapeuter och sjukgymnaster. Dementa personer som får hjälp från öppen hemtjänst får sina rehabiliteringsinsatser från primärvården. Arbetsättet inom äldreomsorgen innebär att ett rehabiliteringsinriktat synsätt ska tillämpas. Detta innebär att den enskildes förmågor ska stödjas och uppmuntras så länge som möjligt. Kompetensutveckling av vård- och omsorgspersonalen är ett prioriterat område inom äldreomsorgen.

Stödet till anhöriga är viktigt då demenssjukdom påverkar hela familjen. Efter biståndsbeslut kan anhöriga få avlösning / avlastning i hemmet fem timmar per vecka. Anhörigvårdare kan även ansöka om hemvårdsbidrag, växelvård och anhöriganställning. Äldreomsorgen har en anhörigkonsulent som utbildar personal att bli anhörigstödjare inom de olika verksamheterna. Anhörikonsulenten fungerar också som en resurs för enskilda personer.

Dagverksamhet

Efter biståndsbeslut kan dementa personer få dagverksamhet som tillsammans med en fungerande hemtjänst innebär att enskilda kan bo kvar hemma i större omfattning. Inom stadsdelen finns två dagvårdsenheter, Starrängsgården med 23 platser och Bo Bergmangården med 11 platser. Verksamheten är öppen även lördag och söndag. Alla som kommer till verksamheten erbjuds Samtransresor till och från hemmet. Verksamheten bedrivs i nära samarbete med närstående för att besöket på dagverksamheten ska bli individanpassat. En gång per år görs uppföljning via enkäter och minst en gång per år ordnas närståendeträffar.

Dagverksamheten har i samarbete med Silviahemmet medverkat i demensutbildning för närstående. Denna utbildning är mycket uppskattad och som ett resultat av denna utbildning planeras regelbundna träffar.

ABCDE

Dnr 2005-000626 sid 4 (4)

Ett projekt har genomförts, tillsammans med distriktsköterska och Stockholms demensförening, för att se om små vardagliga förändringar ger bättre livskvalitet. Mätningar påvisade att glädje och välbefinnande ökat och oro och ångest minskat.

Rätt till bra boende för dementa

Inom stadsdelen finns 147 demensplatser i särskilt boende och förvaltningen köper 68 platser utanför stadsdelen. När ombyggnaden av Gärdets sjukhem är klar, kan alla boende i stadsdelen erbjudas eget rum. Efter ansökan om särskilt boende och biståndsbeslut får den enskilde erbjudande om en plats i ett demensboende. Platser för yngre dementa finns ej i stadsdelen utan köps där platser finns som motsvarar den enskildes behov. Idag köper förvaltningen platser för äldre med invandrarbakgrund vid till exempel Finskt äldrecenter och Judiska sjukhemmet.

Individuella kvalitetsgarantier

Alla egenregidrivna enheter inom förvaltningen har kvalitetsgarantier med inskriven rättelse. Tydliga biståndsbeslut och arbetsplaner som är utarbetade i samråd med den enskilde och närstående är nödvändiga för att den dagliga vården och omsorgen ska fungera så bra som möjligt. Att ha individuella kvalitetsgarantier parallellt med individuella handlingsplaner utformade utifrån biståndsbeslut kan leda till oklarheter om vad som gäller. När kommunfullmäktiga beslutade om kvalitetsgarantier lades dessa på enheterna för att undvika oklarheter.

För de platser förvaltningen köper gäller Stockholms stads ramavtal.

All hemtjänstpersonal som kommer i kontakt med dementa personer får under året utbildning och direkthandledning inom demensområdet. Denna satsning fortsätter också under 2006 i ett gemensamt projekt för stadsdelarna Östermalm, Bromma och Hässelby - Vällingby. För vård- och omsorgspersonal inom demensvård i de särskilda boendena inom stadsdelen har förvaltningen ansökt om bidrag från regeringens kompetensstege. Kompetensstegen är en flerårig satsning för att stödja kommunernas långsiktiga kvalitets- och kompetensutvecklingsarbete inom vård och omsorg om äldre.

Motionens förslag och prioriteringar följer till stor del äldreomsorgens arbete och prioriteringar och ytterligare satsningar planeras. Ett kvalitetsprojekt som omfattar all äldreomsorg på Östermalm har startat.

ABCDE

Dnr 2005-000626 sid 5 (4)

Bilagor

1. Motion (2004:43) av Anna Starbrink mfl (fp) om förbättrat stöd till dementa.